

**KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÜRETTİKLERİ MAL
VE HİZMET TARİFELERİ İLE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 19.1.2002 Sayı: 24645)

Kanun No
4736

Kabul Tarihi
8.1.2002

MADDE 1. - Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanuncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kurum ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.

Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, toplu taşıma hizmetlerinde malûl, yaşlı, öğrenci ve basın kimlik kartı sahiplerine indirim uygulamaya yetkilidirler.

24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörlü Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili hükümleri saklıdır.

Bakanlar Kurulu birinci fıkrâ hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

Bu Kanunun yayımı tarihinden önce üçüncü fıkrâda belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer idari işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31.12.2001 tarihinden itibaren son verilir.

MADDE 2. - 3.5.1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 10. - Kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılara belediyelerce yol, su, kanalizasyon, doğalgaz gibi alt yapı hizmetlerinin birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi halinde ilgili yönetmelikler doğrultusunda fenni gereklerin yerine getirilmiş olması ve bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içerisinde başvurulması üzerine kullanma izni alınuncaya kadar geçici olarak elektrik, su ve/veya telefon bağlanabilir.

Bu madde kapsamında elektrik, su ve/veya telefon bağlanması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez.

MADDE 3. - 2.9.1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ek 15 inci maddesinin (a) bendinde yer alan "% 15'i" ibaresi "% 20'si" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 4. - A) 29.7.1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bina vergisinin oranı meskenlerde binde bir, diğer binalarda ise binde ikidir. Bu oranlar, 3030 sayılı Kanunun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde % 100 artırımlı uygulanır. Bakanlar Kurulu, vergi oranlarını yarisına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

B) 1319 sayılı Kanunun 18 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 18. - Arazi vergisinin oranı binde bir, arsalarda ise binde üçtür. Bu oranlar, 3030 sayılı Kanunun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde % 100 artırımlı uygulanır. Bakanlar Kurulu, vergi oranlarını yarisına kadar indirmeye veya üç katına kadar artırmaya yetkilidir.

C) 1319 sayılı Kanunun mükerrer 38 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Payların dağılımı:

Mükerrer Madde 38. - 3030 sayılı Kanunun uygulandığı büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyelerce tahsil edilen emlâk vergisi tutarının yarısı büyük şehir belediyesi payı, bu pay ayrıldıktan sonra kalan tutarın % 15'i il özel idareler payı olarak ayrılır. İl özel idareler payının hesaplanmasına esas olan tutardan il özel idareler payının düşülmesinden sonra kalan kısmın %20'si büyük şehir belediyesi payına ayrıca ilave edilir.

Birinci fıkrâ kapsamı dışında kalan belediyeler tarafından tahsil edilen emlâk vergisinin % 15'i il özel idareler payı olarak ayrılır.

Yukarıdaki hükümlere göre, il özel idareleri ve büyük şehir belediyeleri payı olarak ayrılan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın yedinci günü akşamına kadar il özel idareleri ve büyük şehir belediyelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri vergiyi yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine ve büyük şehir belediyelerine yatırmayan belediyelerden, yatırmaya mecbur oldukları paylar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

4736

8.1.2002

Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri vergilerden il özel idarelerine ve büyük şehir belediyelerine ödemeleri gereken payları, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu yükümlülüğe uymayanlar adına, zamanında ödenmeyen payların % 10'u tutarında ceza kesilir ve bu ceza 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca müşterek ve müteselsilen sorumluluk esasına göre tahsil edilir.

D) 1319 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 19. - 8 inci maddenin birinci fıkrası ile 18 inci madde hükümlerine göre, büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde uygulanan artırımlı vergi oranı, Adapazarı Büyük Şehir Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde 2002 ila 2005 yıllarında uygulanmaz. 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (b) fıkrasına göre Adapazarı Büyük Şehir Belediyesine ayrılacak payın oranı, 2002 ila 2005 yıllarında % 5 olarak uygulanır.

MADDE 5. - 29.6.2001 tarihli ve 4705 sayılı Yurt Dışına Çıkışlardan Harç Alınması ve 4481 Sayılı Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. - Yurt dışına çıkış yapan (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti hariç) Türk vatandaşlarından çıkış başına 70.000.000 lira harç alınır.

Bakanlar Kurulu bu harçtan muaf tutulacaklar ile harcın ödenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye ve harç miktarını üç katına kadar artırmaya veya kanuni haddine kadar indirmeye yetkilidir.

MADDE 6. - 27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 18 inci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bakanlar Kurulu, (b) fıkrasındaki % 3 pay oranını % 6 oranına kadar artırmaya veya kanuni haddine kadar indirmeye yetkilidir. Bu payın % 40'ı bu miktardan düşülerek ilgili belediye hesabına, kalan % 60'ı ise İller Bankası nezdindeki büyük şehir belediyeleri hesabına yatırılır ve büyük şehir belediyelerine nüfuslarına göre dağıtılır.

MADDE 7. - A) 7.11.1984 tarihli ve 3074 sayılı Akaryakıt Tüketim Vergisi Kanununun 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 1. - Rafineri şirketleri, doğalgaz üretim şirketleri ve ithalatı gerçekleştiren kuruluşlarca yapılan benzin türleri, likit petrol gazı, gazyağı, motorin, marine diesel, kalorifer yakıtı, fuel-oil, nafta ve doğalgaz satışları akaryakıt tüketim vergisine tâbidir. Ancak, naftaya uygulanan akaryakıt tüketim vergisi normal benzine uygulanan miktardan aşağı olamaz ve nafta kullanan sanayi kuruluşlarının kapasite kullanım belgelerinde gösterilen miktar bu vergiden muaftır.

B) 3074 sayılı Kanunun 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2. - Akaryakıt tüketim vergisinin mükellefi; bu verginin konusuna giren ürünlerin satışı yapan rafineri şirketleri, doğalgaz üretim şirketleri ve ithalatı gerçekleştiren kuruluşlardır.

4736

8.1.2002

C) 3074 sayılı Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının sonuna "Sıvılaştırılmış petrol gazı çeşitleri (LPG, bütan, propan)" ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ifade eklenmiştir.

Doğalgaz 5.000TL/M³

D) 3074 sayılı Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasına "rafineri şirketleri" ibaresinden sonra gelmek üzere "doğalgaz üretim şirketleri" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 8. - 27.6.1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 1 inci maddesinin (C) bendine aşağıdaki (4) numaralı alt bent eklenmiştir.

4- Görev tazminatı, damga vergisi hariç herhangi bir vergiye tabi tutulmaz ve bu tazminata hak kazanmada ve ödemelerde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.

MADDE 9. – Bu Kanunun;

a) 4 üncü maddesinin (A), (B) ve (D) fıkraları 1.1.2002 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde,

b) 4 üncü maddesinin (C) fıkrası 1.3.2002 tarihinde,

c) 5 inci maddesi ile 6 ncı maddesinin son cümlesi 1.2.2002 tarihinde,

d) 7 nci maddesinin doğalgazla ilgili hükümleri 1.5.2002 tarihinde, diğer hükümleri 1.2.2002 tarihinde,

e) 8 inci maddesi 15.1.2002 tarihinde,

f) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

Yürürlüğe girer.

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
80	41	338
81	45	362
82	48	205:237,238:307,376:399

I- Gerekçeli 790 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/939